



DATOS IDENTIFICATIVOS

Aprendizaxe e desenvolvemento da motricidade na educación primaria

Materia	Aprendizaxe e desenvolvemento da motricidade na educación primaria			
Código	P02G120V01301			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 2	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Carballo Afonso, María Rocío			
Profesorado	Carballo Afonso, María Rocío			
Correo-e	rociocarballo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia de estudo e análise da motricidade humana, baseada no aprendizaxe e no desenvolvemento motor, con especial incidencia na etapa de 6 a 12 anos.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostran posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
B9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar

C2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao periodo 6-12
C8	Coñecer os fundamentos da Educación Primaria
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais
C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C42	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C57	Comprender os principios que contribúen á formación cultural, persoal e social desde a educación física
C58	Coñecer o currículo escolar da educación física
C59	Adquirir recursos para fomentar a participación ao longo da vida en actividades deportivas dentro e fóra da escola
C60	Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes
C61	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma
C62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia
C63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias
C65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D5	Coñecemento de informática relativos ao ámbito de estudo
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun equipo de carácter interdisciplinar
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma
D17	Adaptación a novas situacións
D19	Lideranza
D21	Iniciativa e espírito emprendedor
D22	Motivación pola calidade
D23	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Adquirir recursos e estratexias para a intervención óptima no proceso de aprendizaxe e desenvolvemento motor	A1	B1	C1	D2
	A2	B3	C2	D5
	A4	B5	C5	D6
		B6	C6	D7
		B7	C7	D8
		B8	C8	D9
		B9	C13	D10
			C16	D12
			C42	D16
			C57	
			C58	
			C59	
			C60	
			C61	
			C62	
		C63		
		C65		

Comprender o proceso de aprendizaxe e desenvolvemento motor	A2	B2	C1	D1
	A4	B8	C2	D3
		B11	C6	D5
			C7	D6
			C8	D14
				D15
				D16
Interpretar e utilizar os diferentes instrumentos de medida e avaliación dos diferentes componentes da motricidade	A1	B1	C1	D2
		B2	C2	D5
		B9	C6	D6
			C7	
			C8	
			C58	
Ser capaz de reflexionar e desenvolver unha actitude crítica e autónoma na aprendizaxe dos contidos da materia.	A2	B8	C1	D14
	A3	B9	C2	D16
	A4	B11	C5	D21
			C6	D22
			C65	D23
Adquirir destrezas específicas do docente (animador, adestrador, profesor de E.F, etc.) na presentación de xogos motores e no liderazgo dun grupo de persoas.	A2	B2	C16	D2
	A3		C61	D8
	A5		C63	D9
			C65	D12
				D15
				D17
				D19
				D21
Manexar adecuadamente as técnicas de traballo e as fontes documentais propias da materia.	A2	B1	C1	D1
	A5	B2	C16	D3
		B6	C62	D5
			C63	D6
			C65	D21
Ser capaz de traballar en equipo e desenvolver habilidades de comunicación	A2	B3	C13	D9
		B9	C65	D10
		B11		D15
				D19
				D21

Contidos

Tema	
Desenvolvemento e aprendizaxe motor:	Conceptos xerais e modelos explicativos: comportamento motor, aprendizaxe motor, desenvolvemento motor
Desenvolvemento cualitativo da motricidade:	-Cualidades perceptivas. -Cualidades coordinativas. -Habilidades motrices. -Instrumentos de avaliación -Identificación de trastornos do desenvolvemento e criterios xerais de intervención.
Desenvolvemento cuantitativo da motricidade:	-Crecemento e cualidades físicas. -Instrumentos de avaliación e criterios xerais de intervención.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1.5	0	1.5
Lección maxistral	21	37.5	58.5
Prácticas de laboratorio	22	42	64
Presentación	6	18	24
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Exposición de contidos e discusión guiada
Lección maxistral	Exposición de contidos e discusión guiada

Prácticas de laboratorio	Traballo dirixido pola profesora. Técnicas grupais colaborativas Actividade autónoma do alumnado
Presentación	Técnicas grupais participativas Resolución de dúbidas, consulta e seguimento de traballos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentación	Orientacións iniciais da cara ao nivel inicial, nas primeiras sesións de traballo, e de forma individual nas titorías

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Prácticas de laboratorio	1. Asistencia activa as clases prácticas 2. Elaboración e posta en marcha de sesións prácticas e tarefas por parte do alumnado	30	B1	C61	D2
			B2	C62	D7
			B5	C63	D8
			B6	C65	D9
			B7		D10
			B8		D12
			B9		D17
			B11		D19
					D21
					D22
Presentación	Presentación, exposición e posta en práctica do proxecto de traballo grupal.	20	B1		
			B2		
			B3		
			B5		
			B8		
			B9		
			B11		
Exame de preguntas obxectivas	Exame de preguntas obxectivas dos contados vistos en clase	50	A1	B1	C1
			A2	B2	C2
			A3	B3	C5
			A4	B5	C6
			A5	B6	C7
				B7	C8
				B8	C13
				B9	C16
				B11	C42
					C57
					C58
					C59
					C60
					C61
		C62			
		C63			
		C65			

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado terá que conseguir unha nota numérica mínima de 5 puntos en cada un dos apartados avaliados, é dicir, senón supérase a materia, as competencias non adquiridas será avaliadas na segunda convocatoria, as datas de exames pódense consultar na web da facultade no apartado de organización académica (<http://feduc.webs.uvigo.es/index.php?id=60,0,0,1,0,0>)

Os alumnos que non superen a materia nas dúas convocatorias do curso académico, terán que presentarse con toda a materia ao ano seguinte.

Os alumnos que non podan asistir a clase, terán que porse en contacto cos docentes no primeiro mes de clase para unha titoría para guiar o traballo do alumnado non presencial. Terán que superar cada apartado da avaliación da guía docente, con probas escritas e entrega de traballos e documentos, escritos, ou audiovisuais.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

OÑA SICILIA, A. Martínez Marín, M.; Moreno Hernández, M.; Ruiz Pérez, L.M., **Control y aprendizaje motor**, 1º, Síntesis, 1999

CASTAÑER, M. Y CAMERINO, O. (2006), **Manifestaciones básicas de la motricidad**, 1º, Edicions de la Universitat de Lleida, 2006

DA FONSECA, V., **Manual de observación psicomotriz : significación psiconeurológica de los factores psicomotores**, 1º, INDE, 1998

GRANDA, J. y ALEMANY, I., **Manual de aprendizaje y desarrollo motor : una perspectiva educativa**, 1º, Paidós, 2002

RUIZ PÉREZ, L., **Desarrollo, comportamiento motor y deporte**, 1º, Síntesis, 2001

RIGAL, R., **Educación motriz y educación psicomotriz en Preescolar y Primaria**, 1º, INDE, 2006

Bibliografía Complementaria

DÍAZ LUCEA, J., **La Enseñanza y aprendizaje de las habilidades y destrezas motrices básicas**, 1º, INDE, 1999

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisíbel evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

A) Metodoloxías docentes que se modifican

Realizaranse as mesmas metodoloxías docentes que as contempladas nunha situación sen alerta pero adaptándoas a unha modalidade online. A tal fin empregárase o Campus Remoto e outras ferramentas como Zoom, ademais de Fatic (e aquelas outras que poidan ser empregadas dacordo co alumnado e o profesorado).

Polo tanto as metodoloxías serán:

- Lección maxistral. Realizarase a través do Campus Remoto. Terán como soporte para o seu seguimento documentación e material didáctico dispoñíbel en Claroline.

- Traballo tutelado. O alumnado traballará en grupo mediante ferramentas como google drive ou dropbox. En caso de imposibilidade de acceso a estes recursos, o traballo poderá ser individual. A entrega será online mediante plataforma de teledocencia (Claroline). Desenvolvemento de xuntanzas de titoría virtuais cos grupos de traballo nos medios a disposición no campus remoto (despacho virtual, sala de xuntas).

- Prácticas de laboratorio. Realizaranse online a través de Zoom e o Campus Remoto da Uvigo. Algunhas poderán ser enviadas en forma de tarefa que o alumnado terá que realizar de xeito autónomo. As tarefas estarán orientadas ao deseño de /tarefas/sesións/xogos/proxectos educativos dirixidos ao Desenvolvemento dos contidos da Motricidade.

B) Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

As titorías desenvolveranse a través do campus remoto.

Rocío Carballo Afonso -Sala 396

<https://campusremotouvigo.gal/access/public/meeting/663555700>

*Como alternativa, só cando sexa necesario, realizaranse por skype ou correo electrónico (rociocarballo@uvigo.es).

O protocolo de titoría virtual no Campus Remoto establece a obriga de concertar cita previa mediante correo electrónico no enderezo rociocarballo@uvigo.es

C) Outras modificacións

No caso da semipresencialidade as metodoloxías poderán realizarse nun contexto presencial pero modificando as prácticas motrices de tal xeito que se respecte a distancia interpersonal e o esforzo físico sexa moi moderado. As prácticas pasarán a ser exemplificacións dalgúns alumnos/as (que rotarán na participación) e o resto do alumnado analizará esas prácticas.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas pendentes que se manteñen

- Proba: Exame da materia [Peso anterior 50%] [Peso Proposto 50%]

- Proba: Traballo. Presentación escrita ou virtual dunha contigo da motricidades. [Peso anterior 20%] [Peso Proposto 50%]